

In deze uitgave

Algemeen

- Hulp aan Haïti: waarom is dat toch zo moeilijk?
- Lenthe nieuwe uitgever Geven in Nederland

Onderwijs

- PAO Filantropische Studies van start: **eerste 2 colleges gratis!**
- PAO Besturen van Filantropische Fondsen
- Terugblik op de Masterclasses
- Online VU masterclass Filantropie

Onderzoek

- Wanneer donateurs in het gat springen
- Opinieonderzoek validatiestelsel

Algemeen

*Hulp aan Haïti: waarom is dat toch zo moeilijk?*¹

Begin oktober eiste Orkaan Matthew in Haïti meer dan duizend levens en tienduizenden raakten dakloos. Volgens de Verenigde Naties hebben minstens 1,4 miljoen Haïtianen behoefte aan noodhulp.

Toen een aardbeving in 2010 in Haïti 22.000 levens kostte, was er aan donaties destijds geen gebrek. Maar lang niet alles kwam bij de Haïtianen terecht, wat de verschillende hulporganisaties op veel kritiek kwam te staan.

“Donateurs willen efficiënte hulp, ze geven geld voor hulp ter plekke, niet voor de overheadkosten van hulporganisaties, of salarissen” aldus René Bekkers. “Maar goede, gecoördineerde hulp kost nu eenmaal geld. Organisaties spreken bijvoorbeeld met elkaar af waar welke hulp wordt geleverd, ze staan constant in contact met de (lokale) overheid en met inwoners.”

Na de aardbeving in Haïti haalde het Amerikaanse Rode Kruis bijna een half miljard dollar op. Daarvan zou 91 procent daadwerkelijk aan hulp in Haïti besteed worden, maar uit een rapport van ProPublica uit 2015 bleek dat een kwart van het geld naar het Rode Kruis zelf is gegaan.

Bekkers vindt dat te verantwoorden: “de omstandigheden in Haïti waren zeer slecht. De infrastructuur was verwoest, de getroffen gebieden waren slecht te bereiken. Dat transport geld kost, is soms moeilijk uit te leggen.

Hulporganisaties proberen dat wel en beelden van de ramp helpen daarbij.” In 2011 bleek dat er van elke euro gemiddeld 35 cent nodig was om de hulpgoederen per vliegtuig in het rampgebied te krijgen. Vervoer over water is goedkoper, maar duurt veel langer.

Bekkers vindt dat hulporganisaties wel steeds transparanter worden over 'bijkomende' kosten. “Sinds de tsunami in 2004 beseffen hulporganisaties dat zij verantwoording af moeten leggen aan hun donateurs, die eisen dat ook. Die roep om transparantie zette hulporganisaties op scherp waardoor ze efficiënter zijn

¹ Samenvatting van <http://nos.nl/op3/artikel/2137383-hulp-aan-haiti-waarom-is-dat-toch-zo-moeilijk.html>.

Agenda

- **10 november 2016**
De revival van Filantropie
Online VU Masterclass
- **15 november 2016**
CIRCLE bijeenkomst
- **10 januari 2017**
PAO Filantropische
Studies van start, **eerste
twee colleges gratis!**
- **19 januari 2017**
PAO Besturen van
Filantropische Fondsen
- **20 april 2017**
Dag van de Filantropie en
presentatie 20 jaar
Geven in Nederland
- **13 - 14 juni 2017**
ERNOP Conferentie
Kopenhagen
- **10 - 13 juli 2018**
ISTR conferentie
Amsterdam

Nieuwe GIN medewerkers

- Suzanne Felix
- Floor de Nooij

Contactgegevens

Geven in Nederland
VU/FSW
De Boelelaan 1081
1081 HV Amsterdam
020-5986782

Website

Website (EN)

Follow us

@geveninnl

gaan werken."

Maar alleen openheid lost de vertrouwensproblemen niet op. "Transparantie is geen oplossing voor wantrouwen. Mensen die vertrouwen hebben, zien in rapportages dat het moeilijk was om hulp te leveren. Wantrouwige mensen zien in transparantie hun gelijk: 'zie je wel, het geld blijft aan de strijkstok hangen.'"

Dan maar doneren aan kleine, particuliere initiatieven? "Er zijn veel van dat soort vrijwilligers en dat is heel goed. Zij leveren nuttig werk. Het zijn vaak jonge, creatieve geesten die hulporganisaties aanvullen. Zulke projecten zorgen voor meer betrokkenheid dan geld storten, ze hebben een aanstekelijke functie." Denk bijvoorbeeld aan het inzamelen van geld en knuffels.

"Heel sympathiek", zegt Bekkers. Maar het zijn kleine projecten die een impact hebben op een kleine groep. "Absoluut niet efficiënt. Als je een rekensom maakt, blijken ze helemaal niet effectief."

Meer achtergrondinformatie vindt u [hier](#).

Nieuwe Uitgever 'Geven in Nederland' en de Dag van de Filantropie Specialist Lenthe neemt het stokje over van Reed Business

De analyse van de resultaten voor 'Geven in Nederland 2017' is in volle gang.

Het symposium '**20 jaar Geven in Nederland**' en daarmee ook de presentatie van het 'Geven in Nederland 2017' boek, een jubileum-editie, zal plaatsvinden op **20 april 2017** in de aula van de VU op de Dag van de Filantropie, reserveer deze datum in uw agenda!

De uitgave van het tweejaarlijkse boek werd voorheen verzorgd door Reed Business, maar zal het komende jaar worden overgenomen door Lenthe.

Lenthe is opgericht in 1995 en is sindsdien actief als uitgever van media en organisator van evenementen op het terrein van charitas, filantropie en non profits. De organisatie verzorgt o.a. de uitgaves van De Dikke Blauwe, Goed Geven en Vonk!.

Lenthe zal tevens medeorganisator zijn van 'De Dag van de Filantropie' op 20 april 2017, de dag waarop het boek zal worden gepresenteerd.

Prof. dr. René Bekkers, bijzonder hoogleraar Filantropische Studies en tevens projectleider van 'Geven in Nederland': 'Via Lenthe bereiken we het publiek dat geïnteresseerd is in ons onderzoek. We verwachten dat Lenthe kan bijdragen aan een mooie vormgeving en een goede verspreiding van de onderzoeksresultaten. We kijken uit naar de eerste resultaten van de samenwerking.'

Onderwijs

PAO Filantropische Studies van start

Eerste twee colleges “Introductie in de filantropiewetenschap” **gratis!**

De PAO Filantropische Studies vangt aan op dinsdagavond 10 januari met de module “Introductie in de filantropiewetenschap” verzorgd door prof. dr. Theo Schuyt. Voor belangstellenden die zich nog niet opgegeven hebben bestaat de mogelijkheid de eerste twee colleges (10 en 17 januari) **gratis en geheel vrijblijvend** bij te wonen. Na de twee introductiecolleges kunnen belangstellenden zich alsnog inschrijven.

In de module “Introductie in de filantropiewetenschap” zijn op basis van wetenschappelijke kennis over filantropie en de filantropische sector enkele ontwikkelingen en onderwerpen voor u geselecteerd. Wat is filantropie? Waarom geven mensen? Hoe past filantropie in de welvaartsstaat of participatiesamenleving? Ook gaan we in op actuele en toekomstige ontwikkelingen in de filantropische sector en de specifieke eigenschappen van particulier initiatief. Er wordt aandacht besteed aan het verband tussen filantropie en de ontwikkeling van de verzorgingsstaat richting een ‘civil society’ of participatiesamenleving, en aan onderzoek en theorievorming over de inzet van burgers, non-profit organisaties en het bedrijfsleven, bij het tot stand brengen van collectieve doelen.

Deze inleiding in de wetenschappelijke wereld van de filantropie vormt de basis voor de andere cursussen in de opleiding Filantropie. Onderwerpen, begrippen en theorieën uit deze cursus komen van pas in de andere modules. U sluit de cursus af met een schriftelijk tentamen.

U kunt zich [hier](#) geheel **gratis en vrijblijvend** aanmelden voor de introductiecolleges Filantropie 10 en 17 januari 2017. Neem voor meer informatie contact op met de VU Academy of Social Sciences (VASS) via vass.fsw@vu.nl, of via 020 598 7497.

PAO Besturen van Filantropische Fondsen

donderdag 19 januari van 17.00 - 21.00 uur

Veel potentiële bestuursleden hebben ruime ervaring opgedaan als professional binnen een bepaald vakgebied. Voor het besturen van filantropische (vermogens)fondsen zijn daarnaast specifieke kennis en vaardigheden noodzakelijk. De opleiding Besturen van Filantropische Fondsen is gericht op vrijwilliger-bestuursleden van (vermogens)fondsen, of iedereen die overweegt om in de toekomst zitting te nemen in een dergelijk bestuur.

Aan de hand van thematische bijeenkomsten rusten wij u in een kort tijdsbestek toe om de kwaliteit, effectiviteit en impact van het betreffende fonds te vergroten en om voorbereid zitting te nemen in een bestuur van een fonds. Voor getalenteerde en gemotiveerde cursisten voor wie de cursusprijs te hoog is

wordt er een beurs beschikbaar gesteld. *Let op: In deze leergang is slechts plaats voor 20 cursisten!*

De opleiding wordt verzorgd door het Centrum voor Filantropische Studies aan de Vrije Universiteit te Amsterdam en het Erasmus Centre for Strategic Philanthropy aan de Erasmus Universiteit te Rotterdam: het beste van de twee academische centra in Nederland op het terrein van filantropie.

De colleges vinden plaats op donderdagen van 17.00 tot 21.00 uur, onder het genot van een lichte maaltijd. Meer informatie vindt u [hier](#), of u kunt contact opnemen met de VU Academy of Social Sciences (VASS) via vass.fsw@vu.nl, of via 020 598 7497.

Terugblik op de Masterclasses

In de maanden september en oktober vonden diverse Masterclasses plaats in zowel Amsterdam als Rotterdam. De opkomst was groot en de feedback van de deelnemers was zeer positief, kortom: een drietal zeer geslaagde Masterclasses.

Tijdens de Masterclass Filantropie op 20 september namen prof. dr. Theo Schuyt en prof. dr. René Bekkers de deelnemers in een vogelvlucht mee langs belangrijke thema's in de wereld van Filantropie. Diverse onderwerpen die in de opleiding Filantropie aan bod komen, zijn op deze avond behandeld. [Hier](#) vindt u meer informatie over de opleiding.

De Masterclasses Besturen van Filantropische Fondsen op 4 en 11 oktober, geleid door prof. dr. Theo Schuyt en dhr. Michiel de Wilde, gaven deelnemers een overzicht van de uitdagingen waar huidige en potentiële bestuurders van filantropische fondsen mee worden geconfronteerd.

Ook in 2017 gaat de opleiding Besturen van Filantropische Fondsen weer van start. Kijk [hier](#) voor meer informatie over deze opleiding. Let op: er zijn slechts 20 plaatsen beschikbaar!

Gratis online VU masterclass Filantropie **Webinar 'De revival van de Filantropie' - 10 november 2017**

In [FondsenwervingWebinars](#) behandelen wisselende sprekers in een uur actuele thema's uit de filantropische sector.

Op donderdag **10 november van 10.00 tot 11.00 uur** behandelt Prof. Theo Schuyt in de reeks 'Science for Society' op de bekende toegankelijke wijze de maatschappelijke betekenis van de moderne filantropie. We werken allemaal voor filantropische organisaties, maar wat is filantropie nu precies? Waar vindt het zijn oorsprong? Wat is de betekenis ervan bij de huidige maatschappelijke ontwikkelingen? Wat zijn de verwachtingen voor de toekomst? En wat kunt u daarmee als filantropieprofessional? Ofwel hoe vertaalt u de wetenschappelijke kennis over filantropie naar uw dagelijkse werk?

Tijdens deze live webinar kunt u online vragen stellen aan Prof. Theo Schuyt. Aanmelden kan via deze [link](#).

Onderzoek

Wanneer donateurs in het gat springen Hoe reageren donateurs op veranderingen in overheidsbeleid?

Twee recente studies laten zien dat donateurs niet zomaar in het gat springen dat de overheid achterlaat.

Arjen de Wit en René Bekkers analyseerden een groot aantal eerdere studies naar de relatie tussen overheidsuitgaven en donaties, waarbij ze laten zien dat het sterkste bewijs voor een 'verdrijvingseffect' te vinden is in gedragsexperimenten.

In zulke gedragsexperimenten krijgen deelnemers een klein bedrag, dat ze (deels) mogen weggeven aan een goed doel van hun keuze. Sommigen moeten een deel van hun geld verplicht afstaan aan het goede doel, anderen mogen helemaal zelf over hun geld beslissen. Dan blijkt bijna altijd dat de eerste groep minder geeft dan deelnemers die geen verplichte bijdrage hoeven te doen. Hieruit kunnen we concluderen dat mensen minder aan goede doelen geven als ze belasting moeten betalen.

In de gedragsexperimenten krijgen mensen verteld dat ze een 'belasting' moeten betalen aan het goede doel, maar in werkelijkheid weten mensen waarschijnlijk niet zo precies wat de overheid allemaal financiert. Daarom deden de VU-onderzoekers een vervolgstudie, samen met sociologe Marjolein Broese van Groenou, waarbij werd gekeken hoe overheidssubsidies aan grote Nederlandse goededoelenorganisaties in het nieuws komen. Staat er in de krant welke organisaties meer of minder geld krijgen van de overheid?

Meestal blijkt berichtgeving in de media helemaal niet gerelateerd aan de daadwerkelijke veranderingen in overheidsfinanciering. Maar er zijn uitzonderingen. Zo was er veel nieuws over de grote bezuinigingsoperatie van het kabinet Rutte-I op ontwikkelingshulp, waar een organisatie als Oxfam Novib de dupe van was. Maar in plaats van dat donateurs probeerden te compenseren voor deze bezuiniging, gingen ook de gedoneerde bedragen aan Oxfam omlaag. Hoe donateurs reageren kan sterk verschillen per sector of organisatie. Zo lijken er onder natuurorganisaties wel meer donaties te komen als reactie op lagere overheidsuitgaven. Het is de vraag of dit komt doordat organisaties hun beleid aanpassen of doordat donateurs willen compenseren voor bezuinigingen.

De Wit, A., & Bekkers, R. (2016). De Wit, A. Government Support and Charitable Donations: A Meta-Analysis of the Crowding-out Hypothesis. *Journal of Public Administration Research and Theory*. Zie [hier](#) de publicatie (paywall) Het paper en bijbehorend materiaal is [hier](#) te downloaden (open access)

De Wit, A., Bekkers, R., & Broese van Groenou, M. (2016). 'Heterogeneity in Crowding-out: When Are Charitable Donations Responsive To Government Support?'. *European Sociological Review*. Het paper en bijbehorend materiaal zijn [hier](#) te downloaden (open access)

De Wit, A. (2015). Waarom donateurs niet zomaar in het gat springen. In: *De Dikke Blauwe.2, Filanthropium Jaargids 2015-2016*.

Opinieonderzoek validatiestelsel

In *Geven in Nederland 2017* zijn op verzoek en in overleg met het Centraal Bureau Fondsenwerving vragen gesteld aan een representatieve groep Nederlanders over de wijze waarop het toezicht op goededoelenorganisaties ingevuld zou moeten worden. In de discussies over de invulling van het validatiestelsel zijn vooral de grotere fondsenwervende goededoelenorganisaties en de brancheorganisaties betrokken. Met de gegevens uit het opinieonderzoek ontstaat een beeld van de opvattingen van het Nederlands publiek. De overheid kan inzichten over deze opvattingen in overleg met de sector filantropie gebruiken bij de nadere invulling van het validatiestelsel.

In het onderzoek onder huishoudens zijn 2003 respondenten ondervraagd via TNS/NIPO. Zij kregen vijf maal twee onderwerpen te zien, waarbij telkens de vraag was welke van de twee onderwerpen zij het belangrijkste vonden. Het toeval bepaalde welke onderwerpen zij in welke volgorde en in welke combinaties beoordeelden. Hierdoor kan bepaald worden welke onderwerpen Nederlanders het belangrijkste vinden.

De top 3 wordt gevormd door financiële zaken. Op een gedeelde eerste plaats staan de hoeveelheid geld die goededoelenorganisaties besteden aan kosten voor de eigen organisatie en de hoogte van salarissen voor de directie; op de derde plaats staat het besteden van geld aan de doelen waarvoor giften zijn gedaan. Deze drie onderwerpen vinden Nederlanders met afstand het belangrijkste. [Klik hier om de volledige rapportage te downloaden.](#)

Agenda

Jaarlijkse bijeenkomst CIRCLE - dinsdag 15 november 2016 Alumnivereniging “Filantropische Studies”

CIRCLE is de alumnivereniging van de afgestudeerden van de Post Academische Cursus “Filantropische Studies” van het Centrum voor Filantropische Studies van de Vrije Universiteit. De vereniging is opgericht door het eerste jaar dat afstudeerde in 2002.

Inmiddels bestaat de vereniging uit bijna 100 leden. Iedereen die het certificaat haalt van de PAO wordt automatisch lid van CIRCLE. De huidige voorzitter is Leo Looman, het secretariaat wordt gevoerd door Marjan van Parijs, vanuit de VU gesteund door Brigitte Schouten.

Het doel van CIRCLE is onderling contact, bijscholing, deskundigheidsbevordering en bijdragen aan de profilering van filantropie in Nederland. In de regel komt CIRCLE vier maal per jaar bijeen. Driemaal op locaties waar CIRCLE leden werkzaam zijn en eenmaal op de Vrije Universiteit Amsterdam. Op de VU – bijeenkomst worden door CIRCLE-leden vragen en ervaringen vanuit de praktijk naar voren gebracht, terwijl de VU-onderzoekers verslag doen van verricht en lopend onderzoek. Ook wordt bij deze gelegenheid gezamenlijk gegeten en is er voldoende ruimte voor informeel contact.

CIRCLE houdt haar bijeenkomst op de VU dit jaar op *dinsdag 15 november 2016* (in zaal 6A32 in het VU hoofdgebouw).

Het programma is als volgt:

- 15:30** Inloop
- 15:45** Start programma
- 16:00** Voortgang werkgroep Filantropie
- 16:30** Diploma-uitreiking
- 16:45** ALV: Circle Beleidsplan vormgeven, prioriteiten en begroting vaststellen
- 18:15** Maaltijd

Voor informatie kunt u contact opnemen met [Brigitte Schouten](#), telefoonnummer 020 5987497.

ERNOP Conferentie in Kopenhagen [Philanthropy in an era of hybridity and alternative forms of organizing](#)

Op 13 en 14 juli 2017 zal de achtste internationale ERNOP conferentie plaats vinden, en wel in Kopenhagen. De voorbereidingen zijn in volle gang.

ERNOP.EU ERNOP (European Research Network on Philanthropy) is opgericht in 2008 door een aantal vooraanstaande Europese filantropiewetenschappers, met als doel het coördineren en bevorderen van filantropisch onderzoek in Europa. Op dit moment heeft ERNOP ongeveer 200 leden uit 22 verschillende landen. ERNOP is een institutioneel lid van de ISTR en werkt samen met andere Europese filantropische netwerken, zoals EMES, ICFO en de EVPA.

Voor deze conferentie, die wordt georganiseerd door het Center for Civil Society Studies van de Kopenhagen Business School in Denemarken, worden wetenschappers uit verschillende disciplines uitgenodigd om te spreken over ontwikkelingen m.b.t. de hedendaagse filantropie, over nieuwe inzichten, en over hun visie op hoe filantropie zich zal ontwikkelen in de toekomst, zoals nieuwe en alternatieve vormen.

Voor meer informatie over de conferentie kunt u contact opnemen met [Barry Hoolwerf](#) (ERNOP Executive Director).

ISTR 2018 in Amsterdam

10 - 13 juli 2018, reserveer deze data alvast in uw agenda

Van 10 – 13 juli 2018 ontvangt de VU Amsterdam circa duizend deelnemers voor het tweejaarlijkse congres van ISTR, de “International Society of Third Sector Research”, wereldwijd de grootste organisatie op het terrein van Filantropie, Civil Society en Non-Profits.

Het is de eerste keer dat dit evenement in Nederland plaats vindt. De Koninklijke Familie zal de opening verzorgen; de ontvangst wordt gedaan door de Gemeente Amsterdam. In het Rijksmuseum zal een receptie plaats vinden. Het congres is een samenwerkingsverband tussen het Center for Philanthropic Studies VU (CSP-VU-Amsterdam), de Rechtenfaculteit VU, het ECSP- Rotterdam en SBE – Universiteit Maastricht. Het voorbereidingsteam bestaat uit Theo Schuyt en Brigitte Schouten. Meer informatie vindt u [hier](#).

Nieuwe medewerkers Centrum voor Filantropische Studies

Suzanne Felix en Floor de Nooij versterken ons team

Hoi! Mijn naam is **Suzanne Felix**, 24 jaar en woonachtig in Amsterdam. Ik ben sinds kort afgestudeerd in Sociologie en Bestuurskunde (afstudeerrichting Besturen van maatschappelijke organisaties) en per 1 september jl. begonnen als junior onderzoeker bij het Centrum voor Filantropische Studies.

Tijdens mijn bachelor Bestuur- en organisatiewetenschappen kwam ik voor het eerst in aanraking met filantropie. Zo heb ik de minor Filantropie, Goede Doelen en Non-Profits gevolgd en mijn bachelorthesis geschreven over het verband tussen religie en geefgedrag. Afgelopen academisch jaar schreef ik mijn masterthesis voor Bestuurskunde over crowdfunding voor culturele instellingen. Aanleiding voor dit onderzoek was de bezuinigingen van de overheid op de culturele sector, waarbij wordt ingezet op meer financiële onafhankelijkheid en ondernemerschap voor culturele instellingen. Crowdfunding biedt culturele instellingen hierbij mogelijkheden. In tegenstelling tot de daling van de totale giften aan cultuur stijgt het aantal giften aan cultuur via crowdfunding namelijk wel.

Na een aantal jaren studie en dus al wat kennismaking met het onderzoeksveld ben ik heel blij nu aan de slag te gaan bij het Centrum voor Filantropische Studies. Ik houd mij binnen de werkgroep vooral bezig met het Geven in Nederland-onderzoek, maar ook met een aantal andere zaken, zoals het evaluatieonderzoek over de campagne ‘Sport, daar geef je om’ voor NOC-NSF. Voor vragen kunnen jullie altijd contact met mij opnemen door te mailen naar: s.a.h.felix@vu.nl

Per 1 november is het Centrum voor Filantropische Studies een student assistent rijker. Mijn naam is **Floor de Nooij**, ik ben 28 jaar oud en ik woon in Amsterdam. Ik doe de master Bestuurskunde, met als specialisatie Besturen van Maatschappelijke Organisaties. Hiervoor heb ik de HBO opleiding tot leerkracht in het basisonderwijs (Pabo) afgerond. Met mijn ene been in het onderwijs, wilde ik mij met het andere graag verbreden en verdiepen in de gehele non-profit sector. Zodoende ben ik met Bestuurskunde begonnen.

Tijdens de master raak ik steeds meer geïnspireerd door de vele aspecten van de Bestuurskunde en ik blijf graag steeds meer leren over deze aspecten. Daarom leek het mij leuk om als student assistent mijn bijdrage te leveren aan een onderzoek binnen de filantropie. Binnen het Centrum werk ik mee aan het onderzoek naar veranderingen in de inkomsten uit giften en sponsoring van culturele instellingen in Nederland. Het doel van het onderzoek is om een beeld te geven van de veranderingen in het geefgedrag aan culturele algemeen nut beogende instellingen (ANBIs) en de werving van fondsen door culturele ANBIs. Dit onderzoek geeft een vervolg aan het onderzoek 'Fondsenwerving door culturele instellingen 2014', vorig jaar uitgevoerd door René Bekkers en Saskia Franssen.

In- uitschrijven

Klik [hier](#) om u aan of af te melden voor deze nieuwsbrief